

ὕψος τοῦ ὄρους ἀπό τοῦ βορειοδυτικοῦ
 ἄκρου τῆς μεγάλης ἀκροπόλεως καὶ εἰς τῆς ἄκρας
 τοῦ ξηροῦ ἢ τῆς ἀριστεροῦ βραχίονος τοῦ ἐνδρασο-
 γήμονος εἶναι εὐκαταστάτος βυθιτικῶς ὄρους, ἡ βάση
 τοῦ περιεχόμενου ἄλλοτε ἡμισυκίμωνος ὑψοῦ τοῦ
 ὄρους. εἰς τὴν κορυφὴν καὶ μέχρι τῶν
 ἰσθμῶν ἐνῶν, εὐκαταστάτος κορυφὴ " Μοῖς κορυφὴν
 ἢ τοῦ κέντρου τῆς ἀκροπόλεως: Πεντάγωνον (ἀντὶ
 τῆς ἀκροπόλεως) ὄρους καὶ εὐκαταστάτος ὄρους. Ἡ κορυφὴ
 ἢ ἀνομοιογενεῖς εἶναι τοῦ ὄρους ἔχει κατὰ ἴσους
 διαστάσεις, ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι τῆς κορυφῆς, ἐν-
 τὴν ἀκρῶν τῆς ἀκροπόλεως ἐξ ὁμοίων ὀγκῶν, ἐν ἀντιθέσει ὄρους
 τὰ ὑψόμενα μέρη, εἶναι εὐκαταστάτος.
 Ὁ ὄρος εἶναι ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ κατὰ τὸ ὄγκου κατὰ
 ἀκροπόλεον ἐξωκρημῶν τῆς ἀκροπόλεως, τὸ ὄσσειον
 ἐξελκόμενον ἀπὸ τῆς γῆρας γῆρας ὄρος τὰ βορραιο-
 δύτικα καὶ τὸ ὄσσειον εἶναι, εἰνερα, τὸ ὄσσειον,

ΑΡΧ. Μιν. Βασιλ. καὶ Αρ. κατ.
 Τὸ Παιδαγωγικὸν καὶ Παιδαγωγικὸν
 Διευκρινιστικόν.

ἡ Θεσσαλονίκη ΑΘ.
 7. I. E. 1941
 178-180

διότι μία περιουσία εξέλασεν ἀρετὴν, δὲ καὶ δια-
κρίσιν καὶ ἰσχυρὰ ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς
ἐκκλησίας ἀνεξαρτήτως καὶ τῆς ἐκκλησίας μετὰ τὴν
ἐκκλησίαν καὶ ἄλλο δύο τυχόν.

Ὁ νόμος, ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὴν ἀσθένειαν
ἀδυνατῶντων πάλιν τῆς ἀποστολῆς ἀνεπέμπετο
μετὰ αὐτῶν, καὶ τῶν μετὰ τὴν ἐκκλησίαν τῶν
~~ἐκκλησιῶν~~ διὰ μερῶν καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ
μετὰ τὸν νόμον μετὰ τὴν ἐκκλησίαν διεύ-
χον ὄντων, καὶ ἑσὸν ἕσπετο, καὶ καὶ καὶ καὶ καὶ
ἕσπετο, ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀποστολῆς. Ἐπομένως ἐπὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ
ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν μετὰ τὴν ἀποστολῆς, τῶν ἐκκλησιῶν
τῶν μετὰ τὴν ἐκκλησίαν ἐκκλησιῶν, καὶ καὶ καὶ καὶ
τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ἐκκλησιῶν.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ ἐκκλησιῶν, ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιῶν
μετὰ τὴν καὶ μετὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἐκκλησίας, ἐκκλησιῶν
καὶ ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν, ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιῶν ἢ ἐκ-
κλησιῶν ἐκκλησιῶν, ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιῶν
ἐκκλησιῶν ἢ καὶ ἐκκλησιῶν καὶ καὶ καὶ τῆς ἐκκλησίας.
Ἐκκλησιῶν τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐκκλησιῶν τῆς ἐκκλησίας
τῶν ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν,
καὶ ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν ἐκ-
κλησιῶν, μετὰ τὸν ἐκκλησιῶν τῶν ἐκκλησιῶν "ἐκκλησιῶν
ἐκκλησιῶν", ἢ ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν, ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιῶν
ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν, οἱ ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν
ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν: ὁ ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν, ἢ
ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιῶν.

Ἡ ἐκκλησία τῆς ἐκκλησίας ἐκκλησιῶν μετὰ τὴν ἐκκλησίαν
καὶ ἐκκλησιῶν μετὰ τὸν ἐκκλησιῶν ἐκκλησιῶν, ἐκκλησιῶν

ὅπως ἢ ἀνάμειξι δένει τῆς διευρύνσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ
αὐτοῦ δόρυμον, τοῦ ἀποχρημένου διὰ τῆς ὄψεως ἐκ
ἐνδοφθάλμου καὶ ὡρῶν ἢ ἐπιπέδων τοῦ παρεπιφθάλμου
τῆς ἀπὸ μακρῆς ἐξιστάσεως ἀποβροχίμων καὶ ἢ
ἐπιμεταγενῶν τῶν ὡρῶν τοῦ βροχίου καὶ τῶν ὡρῶν ἐξ
ἐπιπέδων ὡρῶν καὶ καλασμενῶν ἀποβροχίμων, ἐξέφρασαν με-
γάλην καλασμοῦν. τοῦτο δὲ ὡρῶν ὡρῶν μὲν ἐπι-
μαρὰ τῶν βροχίων ἠρεσώθησαν ὡρῶν ὡρῶν, ὡρῶν
δὲ ἐπιπέδων ὡρῶν ἐξιστάσεως. τὸ ἐναντιοῦ τοῦ
ὡρῶν βροχίου, ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ~~ὡρῶν ὡρῶν~~
ὡρῶν ὡρῶν καὶ ἐπιπέδων ἐκ ἀπὸ τῆς διευρύνσεως
ἀποβροχίμων ἐξέφρασαν καὶ ~~καὶ~~ ἢ ἐπιπέδων μέγαρα, ἢ
τινα ἀπὸ νεύρου ἢ ἐκ δὲ νεύρου, εἰ μὴ ἢ μὲν
ὡρῶν ὡρῶν, τὸ βροχίον, ὡρῶν καλασμοῦν
ἐπιπέδων ὡρῶν καὶ ἀποβροχίμων. ὁ νεύρου δὲ
τοῦ βροχίου, ὡρῶν ἐκ ἀπὸ τῆς ὡρῶν, καὶ ὡρῶν τῆς
ἐπιπέδων, ὡρῶν τῆς ἀπὸ μακρῆς καὶ ὡρῶν ἐπι-
πέδων, ὡρῶν καὶ ἐπιπέδων ὡρῶν ὡρῶν ἀποβροχί-
μων καὶ ἀποβροχίμων, χεῖρα ἐκ τῆς ἀποβροχίμων καὶ
τοῦ βροχίου, τῆς ἀποβροχίμων καὶ ὡρῶν ἐκ ἀπὸ τῆς
ἐπιπέδων ἀποβροχίμων καὶ τῶν ὡρῶν.

ὡρῶν ἐκ τῶν καλασμοῦν καὶ παρεπιφθάλμου
καὶ ἢ ὡρῶν ὡρῶν μετὰ τῆς τῶν βροχίων
ἐκ τῆς ἀποβροχίμων μέγαρα, ἢ ἢ ἐκ τῶν ὡρῶν ἀπὸ
καλασμοῦν ὡρῶν τῶν ὡρῶν "ἐπιπέδων". ὡρῶν
τῆς ὡρῶν τῶν βροχίων διὰ τῆς ὡρῶν ἐπιπέδων καὶ ἐπι-
πέδων ὡρῶν, ἐκ τῶν διευρύνσεως μετὰ τῶν ὡρῶν
καὶ βροχίου ὡρῶν τῶν ὡρῶν
καὶ ἐκ τῶν ὡρῶν ἐκ ἀπὸ τῶν ὡρῶν καὶ ὡρῶν
τῶν ὡρῶν καὶ ἀποβροχίμων καὶ ἀποβροχίμων
ἐκ καὶ ἀποβροχίμων καὶ ἀπὸ τῶν ὡρῶν, ὡρῶν

σοία ἀπέματα κ.λ.κ.λ, εἰσεγεσόμεθα ⁶ νὰ
πράξωμεν ἰδιαιτέρας.

Μία ἀπαράδοξι, ἢ μάλλον δύοδεσ μερῶν,
δέξω τὸν περὶ τὸν ὄρθρον χροσμεύσαντα
ὡς ἀριτὴν, ἢ τὸν ἀρχίζον ὡς μετῆς, ἔνθα διακρίσει
καυνοῦχοι καὶ ἔρχοι τῶν θυφάντων, καὶ
αὐτὸν δὲ καὶ τῶν λοβῶν, ἀποεραγθόμενοι,
ἐρεθίσαντο ἐπὶ τὸν ὄρθρον, ὅτιν ἔχομεν τὴν γιν
μῦν, ὅτι ἢ εἰταῦδα μεγάλη ὄψη, ἔπειτα νὰ ἔχη
καὶ εἶχε τὸν ὄρθρον τῆς, καὶ μετὰ εἰς
τῶν σπουδαίων, ἀπὸ εἰς ἄλλο καὶ ἀπὸ εἰς
αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα καὶ ἀπὸ εἰς ἄλλο καὶ
εἰς ἄλλο εἰς ἄλλο, ὡς ἔχομεν καὶ ἀπὸ εἰς.

2. — Μόλι δὲ ἔχον ^{μὴ σὺν} τὸν περὶ τὸν ὄρθρον καὶ ὀρθρ
ῶν ἀπὸ τῶν ἐνδοτέρων μερῶν θήματα εἰς
τὸν ἐμπροσθεν ὄρθρον, εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸ
"Πηγαδίσια". ἢ εἶναι αὐτὰ καὶ διὰ τὸ ὀρθρ
ταὶ τοιοῦτοῦ κατὰ τῶν διδμηλικῶν;
ἢ ὡς ἄλλοι μετὰ τὸν ὄρθρον, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον
καὶ μὴ τῶν χροσμῶν μέλαν, τὸ ἔδαφος εἶναι ὄρθ
καὶ τὸν ὄρθρον, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον καὶ εἰς τὸν ὄρθρον
ἔχον ἔχον, ὅτιν ἀπὸ τῶν διδμηλικῶν ὀρθρ
των ἢ καὶ θυφάντων.

κατὰ τὰ γινόμενα τῶν ἄ. ἀπὸ τῶν καὶ ἄλλων μερῶν
των ἀπὸ τῶν διδμηλικῶν, ὡς κατὰ τὸν ὄρθρον ἢ
νοῖξε τὸ 1866 ἢ 1867 ἀπὸ τῶν τῶν ἑνὸς ἡμέρας
τῶν μερῶν αὐτῶν καὶ τὸ εἰσεγεσόμεθα. ἀπὸ τῶν
εἶχε γὰρ ὡς εἶπε: Μία ἀμαξία βαρεία, διερχο
μένη εἰς τὸν ὄρθρον, εἶχε θραύσει μὲν εἰς τὸν ὄρθρον
εἰς τὸν ὄρθρον, αἰ εἰσεγεσόμεθα, ὄρθρον εἰς τὸν ὄρθρον

ΤΟ ΠΕΝΤΑΖΩΝΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΗΓΑΛΙΤΣΙΑ
ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

1) Ὑπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ βορειοδυτικοῦ ἄκρου τῆς μεγάλης ἀκροπόλεως καὶ ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ξηροῦ ἤδη ἀριστεροῦ βραχίονος τοῦ Ἐρυθροποτάμου εἶναι ἐκτισμένος βυζαντινὸς πύργος ἢ βᾶσις του περιεβρέχето ἄλλοτε ἡμικυκλικῶς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. Ἐπὶ τουρκοκρατίας, καὶ μέχρι πρότινων ἐτῶν, ἐκαλεῖτο τουρκιστὶ «Μπές κουσάκ» ἤτοι πέντε ζῶναι, δηλαδὴ: Πεντάζωνον, (ἀντὶ πεντάζωνος πύργος) ὡς καλεῖται σήμερον. Ἡ τοιαύτη ὀνομασία τοῦ πύργου προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι ἔχει κατὰ ἴσα διαστήματα, ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι τῆς κορυφῆς, πέντε στενάς ζώνας ἐξ ὁπίων πλίνθων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ὑπόλοιπα μέρη, ἅτινα εἶναι ἐκ λίθων.

Ὁ πύργος εἶναι εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κατὰ τὸ πλεῖστον κατεστραμμένου ἐξωτερικοῦ τείχους τῆς πόλεως, τὸ ὁποῖον ἐξετείνετο ἀπὸ τῆς λιθίνης γεφύρας πρὸς τὰ βορειοδυτικά καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι, φαίνεται, τὸ τρίτον, διότι μία προσεκτικὴ ἐξέτασις ἀρκεῖ διὰ νὰ κρίνη κανεὶς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦλάχιστον τῆς πύλης «Νερόπορτες» καὶ τῆς λιθίνης γεφύρας, τρεῖς καὶ ὄχι δύο τείχη.

Ὁ πύργος, ἔχων θυρίδα πρὸς τὴν ἀπέναντι ἀπόκρημνον γωνίαν τῆς ἀκροπόλεως, συνεδέετο μετ' αὐτῆς διὰ μικρᾶς καὶ καλυπτομένης κρεμαστῆς γεφύρας ἐπὶ τοῦ τόξου μεγάλης σιδηρᾶς διφύλλου πύλης, καθ' ὅσον ὑπῆρχε, κατεστραμμένος ἤδη, στενὸς δρόμος, ἀνερχόμενος πρὸς τὸ ὕψος τῆς ἀκροπόλεως. Τοιοῦτοτρόπως ἐπετυγχάνετο ταχεῖα καὶ εὐκόλος ἐπικοινωνία μεταξὺ τῆς ἀκροπόλεως, τοῦ πύργου, τῶν μεταξὺ τῶν τειχῶν διαμερισμάτων, καθὼς καὶ τῶν ἔξω τῶν τειχῶν μερῶν.

Ἡ πύλη τοῦ πενταζώνου, ὅπως καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι μεγάλαι καὶ μικραὶ πύλαι τῆς πόλεως, ἐκλείετο καθ' ἐκάστην νύκτα, ἐν καιρῷ δὲ πολιορκίας ἢ πολέμου ἐν γένει, ἐπὶ βυζαντινῶν καὶ ἐπὶ τουρκοκρατίας ἢ καὶ ἄλλης κατοχῆς, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν. Τὸ κλείσιμον τῆς πύλης ταύτης καὶ ἰδίως τῆς ἐπὶ τοῦ φρουρίου πύλης Καστρόπορτες ἢ Καλέπορτες, καθ' ἐκάστην ἑσπέραν, κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ τελευταίου «Τζιντάρ μπέη», ἤτοι φρου-

Αρχιμ. Μανδρ. 1941
N. Βασιλ. 1941
«Θρακικὴ»
Αθ. τ. ΔΕ!
v 178
- 180

ράρχου, ἐνεθυμοῦντο, καθὼς μᾶς εἶχον ἀναφέρει οἱ ἴδιοι, οἱ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀποθανόντες γέροντες.

Ἡ ἐπὶ τῆς πύλης στενὴ κρεμαστὴ γέφυρα διεσώζετο κατὰ τὸ πλεῖστον μέχρι πρὸ ἀρκετῶν ἐτῶν, δυστυχῶς ὅμως ἢ ἀνάγκη δῆθεν τῆς διευρύνσεως τοῦ δημοσίου δρόμου, τοῦ διερχομένου διὰ τῆς πύλης πρὸς τὰ ἐνδότερα καὶ πρὸ πάντων ἢ ἐντεῦθεν τοῦ παρεκκλησίου τῆς ἁγίας Μαρίνης ἐγκατάστασις ἀσβεστοκαμίνου καὶ ἡ ἐκμετάλλευσίς τῶν πέριξ βράχων καὶ τειχῶν πρὸς ἐξαγωγήν πέτρας καὶ κατασκευὴν ἀσβέστου, ἐπέφεραν μεγάλην καταστροφὴν. Τοιοῦτοτρόπως πολλὰ μὲν τμήματα τῶν τειχῶν ἠρειπώθησαν περισσότερον, πολλὰ δὲ ἐρείπια σχεδὸν ἐξηφανίσθησαν· τὸ ἕναντι τοῦ πύργου τείχωμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσέκλινον καὶ ἐστηρίζοντο τὰ ἀπὸ τῆς θυρίδος ἀρχόμενα τόξον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γέφυρα, ἅτινα ἀπὸ καιροῦ ἤδη δὲν ὑπῆρχον, εἰ μὴ ὡς μία προεξοχή, τὸ τείχωμα, κατεστράφη σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν, ὃ ὑπεράνωθεν δ' αὐτοῦ βράχος πρὸς τὰ ἄνω πλαγίως καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, πρὸς τὴν ἁγίαν Μαρίναν καὶ πέραν αὐτῆς, ὑπέστη καὶ ὑφίσταται εἰσέτι πολλὰς ἀποφιλώσεις καὶ ἀβαρίας χάρις εἰς τὴν δυναμίτιδα καὶ τὰς βόμβας, τῆ ἀνοχῆ καὶ ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν καὶ τῶν πολιτῶν.

Ὡς ἐκ τούτου κατεθραύσθη καὶ παρεμορφώθη καὶ ἡ παράδοξος ἐκείνη μεγάλη ὀπή τοῦ βράχου εἰς ὕψος ἀρκετῶν μέτρων ἢ ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῆς καλουμένη παρὰ τοῦ λαοῦ «Σκυλοδόντι». Περὶ τῆς ὀπῆς ταύτης, διὰ τὴν ὁποίαν ἔλεγον καὶ λέγουν ἀκόμη, ὅτι εἶναι διέξοδος μεγάλου φυσικοῦ καὶ τεχνητοῦ ὑπογείου ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν καὶ ὅτι ὑπάρχουν ἐν αὐτῷ δίοδοι καὶ διαμερίσματα καὶ σκαλίσματα καὶ ἄλλα, ἄγνωστον, ποῖα πράγματα κ.λ., ἐπιφυλασσόμεθα νὰ γράψωμεν ἰδιαιτέρως.

Μία παράδοσις, ἢ μᾶλλον ὑπόθεσις μερικῶν θέλει τὸν Πεντάζωνον πύργον χρησιμεύσαντα ὡς εἰρκτὴν, ἢ τοῦλάχιστον ὡς μέρος, ἔνθα διάφοροι κακοῦργοι καὶ ἐχθροὶ τῶν βυζαντινῶν, κατόπιν δὲ καὶ τῶν τούρκων, ἀποκεφαλίζόμενοι, ἐρρίπτοντο εἰς τὸν ποταμόν. Πλήν ἔχομεν τὴν γνώμην, ὅτι ἢ ἐνταῦθα μεγάλη πύλη, ἔπρεπε νὰ ἔχη καὶ εἶχε τὸν πύργον τῆς, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων, πρὸς ἐπίβλεψιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα καὶ πρὸς ἄμεσον καὶ εὐκόλον ἐπικοινωνίαν, ὡς εἴπομεν καὶ ἄνωτέρω.

2) Μόλις διέλθη τις τὴν πύλην τοῦ Πενταζώνου καὶ προχωρήσῃ πρὸς τὰ ἐνδότερα μερικὰ βήματα ἐπὶ τοῦ δημοσίου δρόμου, εὕρισκεται ἐπάνω εἰς τὰ «Πηγαδίτσια». Τί εἶναι αὐτὰ καὶ διατί ὀνομάζονται τοιοῦτοτρόπως παρὰ τῶν Διδυμοτειχιτῶν;

Εἰς πλάτος μεγαλείτερον, ὡς φαίνεται, τοῦ δρόμου καὶ μήκος ἀρ-

κετῶν μέτρων, τὸ ἔδαφος εἶναι ὑποκάτωθεν κενόν, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὑποκόφου ἤχου, ὅστις παράγεται δι' ἰσχυρῶν κτυπημάτων ἢ καὶ βηματισμῶν.

Κατὰ τὰ λεγόμενα γερόντων πλούσιός τις Διδυμοτειχίτης, ὁ Χατζῆ Ἀδαμίδης, ἤνοιξε τὸ 1866 ἢ 1867 δι' ἐξόδων τοῦ ἑνα τμήμα τοῦ μέρους αὐτοῦ καὶ τὸ ἐσκέπασε πάλιν ἀφορμὴν εἶχε λάβει τὴν ἐξῆς: Μία ἄμαξα βαρεῖα διερχομένη ἐκεῖθεν, εἶχε θραύσει μίαν ἐκ τῶν πλακῶν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου, αἱ ὁποῖαι, ὑπὸ τὴν ἐπίστρωσιν τοῦ χώματος ἐκάλυπτον τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ εἶχε διανοίξει μίαν ὀπήν. Χάρις λóιπὸν εἰς τὸν Χατζῆ Ἀδαμίδην, ἀλλὰ καὶ κρυφίως, διὰ τὸν φόβον τῶν . . . τούρκων, εἶχε γίνει πρόχειρος ἐξέτασις καὶ ἀπεκαλύφθη, ὅτι μέρος ὀλόκληρον ἐκαλύπτετο ὑπὸ πλινθίνων πλακῶν καὶ ὅτι ἦτο ὑποκάτωθεν κενόν.

Εἶναι πιθανόν, ὅτι πρόκειται περὶ μεγάλης παλαιᾶς τεχνητῆς δεξαμενῆς, ἢ ὅποια ἐπληροῦτο δι' ὕδατος τοῦ ποταμοῦ ἢ βροχίνου καὶ ἐχρησίμευεν ἀσφαλῶς πρὸς ὕδρευσιν τῶν ἐντὸς τῶν τειχῶν, εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην, καταφευγόντων ἐν καιρῷ πολιορκίας τῆς πόλεως ἢ καὶ ἐν ἐποχῇ ξηρασίας. Ἡ δεξαμενὴ λοιπὸν αὕτη ὠνομάσθη, ὡς εἶδομεν Πηγαδίτσια.

Ἄθηναι — Ἰούλιος 1940.

Ἄρχιμ. ΝΙΚ. ΒΑΦΕΙΔΗΣ, καθηγητῆς